

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін

ПОГОДЖЕНО

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.
Завідувач кафедри

_____ Янченко Т.В.

СИЛАБУС
навчального курсу
«Інноваційні освітні технології»

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність – 014 Середня освіта (Історія)
Освітня програма – Середня освіта (Історія)
Освітній ступінь – магістр
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – Янченко Тамара Василівна, доктор пед. наук, зав. кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін.

Тел.: моб. +38(066)321-17-21.

E-mail: tamyanchenko@gmail.com

Години консультацій – понеділок 12.00–14.40, вівторок 14.20–16.00.

1. Анотація курсу

«Інноваційні освітні технології» є обов'язковою навчальною дисципліною. У результаті її вивчення у студентів мають бути сформовані такі компетентності: здатність оперувати педагогічними поняттями, концепціями та теоріями; здатність комплексно використовувати професійні знання та практичні навички у процесі педагогічної діяльності; знання та володіння методами викладання історії, суміжних дисциплін і правознавства/українознавства у закладах загальної середньої, професійної та вищої освіти; компетентність у інноваційних методах навчання і методиках викладання фахових дисциплін; здатність запроваджувати інноваційні технології в освітній процес; здатність дотримуватися принципів науковості, гуманізму, антропоцентризму при трансляції знань з історії у площину освітнього процесу закладів освіти; здатність до міждисциплінарної взаємодії і вміння співпрацювати з іншими фахівцями у процесі професійної діяльності.

Навчальна дисципліна «Дидактичні системи у вищій освіті» для студентів магістратури (III-й семестр) включає 10 годин лекційних і 20 годин практичних занять, а також 60 годин самостійної роботи.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні засади застосування інноваційних освітніх технологій.
2. Практичне застосування інноваційних технологій навчання в освітньому процесі.

2. Передреквізити курсу

Для освоєння змісту навчального курсу необхідно засвоїти навчальні дисципліни «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання історії у ЗВО», «Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки у навчальному процесі та наукових дослідженнях».

3. Постреквізити курсу

Отримані знання, вміння та навички будуть корисними для навчання на третьому освітньо-науковому рівні для здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі педагогіки.

4. Мета курсу

Мета дисципліни «Інноваційні освітні технології» полягає у формуванні у здобувачів освіти компетентностей, пов'язаних із розумінням сутності інноваційних освітніх технологій і застосуванням їх у освітньому процесі.

Предметом вивчення є сучасні освітні технології та методичні можливості їх застосування в освітньому процесі, зокрема при викладанні історії та інших суспільних дисциплін (правознавство, українознавствл) у закладах освіти різного рівня.

5. Очікувані результати курсу

Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій, їх сутності та класифікацій, дидактичних принципів інноваційної освіти, основних положень та вимог до використання сучасних інноваційних технологій навчання.

Знання основних положень теорії навчання, методики викладання історії та правознавства/українознавства.

Вміння використовувати інноваційні технології навчання в освітньому процесі. Вміння організовувати та проводити навчальні (освітні) дискусії, дебати, круглі столи, студентські та учнівські конференції, брифінги тощо, а також вміння організовувати роботу здобувачів освіти в малих групах.

Вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання учнів і студентів у закладах освіти.

Вміння формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.

6. Організація навчання

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	включно з					усього	включно з				
		л	пр	лаб	інд	срс		л	пр	лаб	інд	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади застосування інноваційних освітніх технологій												
Тема 1. Сутність і зміст інноваційних освітніх технологій	12	4				8						
Тема 2. Інноваційна діяльність педагога	6		2			4						
Тема 3. Наукові підходи та досвід запровадження інновацій в освітній процес	12	4				8						
Разом за змістовим модулем 1	30	8	2			20						
Змістовий модуль 2. Практичне застосування інноваційних технологій навчання в освітньому процесі												
Тема 4. Технології активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти	12		4			8						

Тема 5. Технології розвивального навчання	6		2		4						
Тема 6. Інтерактивні та ігрові технології навчання	12		4		8						
Тема 7. Метод проєктів як різновид інноваційних освітніх технологій	12		4		8						
Тема 8. Технології позааудиторного навчання учнів і студентів	18	2	4		12						
Разом за змістовим модулем 2	60	2	18		40						
Усього годин	90	10	20		60						

7. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інноваційна діяльність педагога	2
2	Технології активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти	4
3	Технології розвивального навчання	2
4	Інтерактивні та ігрові технології навчання	4
5	Метод проєктів як різновид інноваційних освітніх технологій	4
6	Технології позааудиторного навчання учнів і студентів	4
Усього годин практичних занять		20

8. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність і зміст інноваційних освітніх технологій: Сутність понять «освітня технологія», «технологія навчання», «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», «інноваційна технологія», «інновації в навчанні». Традиційна та інноваційна системи навчання. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору.	8

	Глобалізація освіти. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.	
2	Інноваційна діяльність педагога: Підготовка до практичного заняття 1. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.	4
3	Наукові підходи та досвід запровадження інновацій у освітній процес: Зарубіжний досвід освітніх інновацій та шляхи його імплементації в українську освіту.	8
4	Технології активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти: Підготовка до практичних занять 2 – 3. Поняття про методи навчання, що активізують пізнавальну діяльність учнів і студентів, їх різновиди та характеристика. Засоби навчання, що активізують пізнавальну діяльність учнів і студентів. Суб'єкт-суб'єктні стосунки між викладачем та студентами як основа інноваційних методів навчання.	8
5	Технології розвивального навчання: Підготовка до практичного заняття 4. Застосування технологій розвивального навчання у старшій школі та в закладах вищої освіти.	4
6	Інтерактивні та ігрові технології навчання: Підготовка до практичних занять 5 – 6. Сучасні форми та методи навчання у ЗВО: вивчення й закріплення нового матеріалу (інтерактивна лекція, робота з наочними приладами, відео- й аудіоматеріалами, «Студент у ролі викладача», «Кожний навчає кожного», «Мозаїка», «Ажурна пилка», використання питань «Сократичний діалог» тощо). Сучасні форми та методи навчання у ЗВО: Обговорення складних і дискусійних питань і проблем («Займи позицію», шкала думок, «Один-удвох-усі разом», «Зміни позицію», «Карусель», «Дискусія в стилі телевізійного шоу», дебати, симпозіум тощо). Сучасні методи перевірки та оцінки знань у вищій школі.	8
7	Метод проєктів як різновид інноваційних освітніх технологій:	8

	Підготовка до практичних занять 7 – 8. Організація аудиторної, самостійної та науково-дослідної роботи учнів і студентів за допомогою методу проєктів.	
8	Технології позааудиторного навчання учнів і студентів: Підготовка до практичних занять 9 – 10. Розробка дистанційних навчальних курсів. Розробка завдань для самостійної роботи студентів з конкретних навчальних дисциплін.	12
Усього годин на самостійну роботу		60

9. Порядок оцінювання

№	Назва теми	Практичні заняття	Самостійна робота	Творча робота	Контрольна робота	Усього балів
1	Сутність і зміст інноваційних освітніх технологій		5			5
2	Інноваційна діяльність педагога	5	5			10
3	Наукові підходи та досвід запровадження інновацій в освітній процес		5			5
4	Технології активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти	10	5			15
5	Технології розвивального навчання	5	5			10
6	Інтерактивні та ігрові технології навчання	10	5			15
7	Метод проєктів як різновид інноваційних освітніх технологій	10	5			15
8	Технології позааудиторного навчання учнів і студентів	10	5			15
9	Контрольна і творча			5	5	10

роботи					
Разом за курс	50	40	5	5	100

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА РЕЙТИНГОВОЮ СИСТЕМОЮ

Модулі	I	II	Разом (балів)
Бали З них:	0 – 25	0 – 75	0 – 100
Контрольна робота	0 – 5	–	0 – 5
Творча робота		0 – 5	0 – 5
Практичні заняття	0 – 5	0 – 45	0 – 50
Самостійна робота	0 – 15	0 – 25	0 – 40
Разом			100

Критерії

оцінювання знань студентів за вимогами ЄКТС:

- а) відповідь, доповнення і виконання інших завдань на практичному занятті (разом до 5 балів)
- б) самостійна робота (до 5 балів за тему)
- в) контрольна робота (до 5 балів)
- г) творча робота (до 5 балів)

Відповідь на практичному занятті оцінюється за наступними критеріями:

4 бали – студент у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні практичних завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання. Практичне завдання виконане повністю відповідно до встановлених вимог.

3 бали – студент загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є певні неточності. Практичне завдання виконане з незначними недоліками.

2 бали – є істотні прогалини як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні практичних завдань на низькому рівні. Практичне завдання виконане поверхово без урахування встановлених вимог.

1 – 2 бали – доповнення відповідей інших студентів.

Самостійна робота оцінюється до 5 балів за кожну тему.

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	
83-89	B	добре	

75-82	C	задовільно	зараховано
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Політика курсу

Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад дидактики, історії педагогіки, педагогіки, філософії тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- дотримуватися навчальної дисципліни (брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, запізнюватися на заняття тільки з поважних причин, дотримуватися правил суспільної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача);
- виконувати завдання, визначені для практичних занять і самостійної роботи;
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

12. Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності студентами передбачає:

- ✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

13. Рекомендована література

Основна література:

1. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. Посібник / За заг. ред. Н.І. Яковець. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 199 с.
2. Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ : Вересень, 1996. 129 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. Київ: Академвидав 2004. 352 с.
4. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 470 с.
5. Освітні технології: навчально-методичний посібник / за заг. ред. О.М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2002. 255 с.
6. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / за ред. З. Н. Курлянд. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2007. 495 с.
7. Педагогічні технології: теорія та практика / за ред. М.В.Гриньової. Полтава: АСМІ, 2006. 230 с.
8. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2000/7-1- 4.pdf>
9. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ: Видавництво А. С. К., 2004. 192 с.
10. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: А. С. К. , 2007. 144 с.
11. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с. URL: <http://library.kr.ua/elib/strelnikov/posibnyk-Strelnikov.pdf>
12. Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. 2-ге вид., доп. Київ : Академвидав, 2010. 456 с.
13. Сисоєва С. Інтерактивні технології навчання дорослих. Київ: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с.
14. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2004. 207 с.

Допоміжна література:

1. Баханов К.О. Сучасна шкільна історична освіта: інноваційні аспекти. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2005. 384 с.
2. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі. Запоріжжя: Просвіта, 2004. 324 с.
3. Баханов К.О. Традиції та інновації в навчанні історії в школі. Дидактичний словник-довідник. Запоріжжя: Просвіта, 2002. 107 с.
4. Гура О. І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності : навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
5. Лекції з педагогіки вищої школи / за ред. В. І. Лозової. Харків : ОВС, 2006. 496 с.

6. Педагогическое наследие. Я. А. Коменский, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, И.Г.Песталоцци / сост.: В. М. Кларин. Москва : Педагогика, 1988. 411 с.
7. Кудіна В. В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Ленвіт, 2007. 194 с.
9. Марушкевич А. А. Педагогіка вищої школи: теорія виховання : навч. посіб. Київ: ВПЦ «Київський ун-т», 2006. 60 с.
10. Педагогіка вищої школи : підручник / за ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2009. 256 с.
11. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. Київ : Кондор, 2008. 271 с.
12. Педагогіка вищої школи : словник-довідник / укл. О. О. Фунтікова. Запоріжжя : ГУ ЗІДМУ, 2007. 404 с.
13. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ : НПУ, 2000. 210 с.
14. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академія, 2002. 528 с.
15. Сучасні технології в освіті. Реком. бібліогр. покажчик. Упор. І.П. Моїсеєва, Л.О. Пономаренко Київ: ДНПБ ім. В. Сухомлинського, 2006. 196 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дидактичні системи у вищій освіті : навч. посіб. / авт.-упоряд. В. В. Бойченко. Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. 121 с. (Серія «Педагогіка вищої школи»). URL: <http://divovo.in.ua/didaktichni-sistemi-u-vishij-osviti-navchalenij-posibnik.html>
2. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академія, 2002. 528 с. URL: http://odnorobivka.edu.kh.ua/Files/downloads/Fitsula_M_M_-_Pedagogika_Alma-mater_-_2002.pdf
3. Максимюк С.П. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Кондор, 2009. 670 с. URL: https://4vprpo.org.ua/download/metod_probl/pedagogika.pdf
3. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2007. 616 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>
4. Педагогічна майстерність: підручник / за ред. І.А. Зязюна. Київ: Вища школа, 2004. 422 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/196155.pdf
5. Морева Н.А. Тренинг педагогического общения: уч. пособие для вузов. Москва: Просвещение, 2001. 304 с. URL: <http://booksshare.net/index.php?id1=4&category=pedagog&author=morevana&book=2003>
6. Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В., Орищенко І. О. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Київ, 2015. 377 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/biblioteka/suchasni_tehnolog_navch.pdf
7. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Київ : Академвидав. 2004. 334 с. URL: <https://eltutor.at.ua/Podskazki/Dychkivska.pdf>.
9. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: навчальний посібник. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с. URL: <http://library.kr.ua/elib/strelnikov/>

posibnyk-Strelnikov.pdf

10. Дидактичні системи у вищій освіті : навч.-метод. посіб. / авт.-упоряд.І.В.Стражнікова. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 108 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2019/09/Дидактичні-системи-у-вищій-освіті.pdf>

11. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І.В. Артёмов, І.П. Студеняк, Й.Й. Головач. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9701>